

Informace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Odměny školním maturitním komisařům a hodnotitelům písemných prací a pracovněprávní souvislosti jejich činnosti v roce 2011

Ke sjednocení výkladové praxe v oblasti finančního a organizačního zajištění činností školních maturitních komisařů (dále jen „komisař“) a hodnotitelů písemných prací ve společné části maturitní zkoušky vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) tuto informaci:

1. Komisař

Činnost komisaře se **neuskutečňuje v pracovněprávním vztahu** ke škole, kde se maturitní zkouška koná, ani k Centru pro zjišťování výsledků vzdělávání (CZVV) a nejedná se ani o tzv. jiný úkon v obecném zájmu. **MŠMT proto doporučuje** (<http://www.msmt.cz/statni-maturita/informace-k-zajisteni-cinnosti-skolního-maturitního-komisare-1>), **aby škola, již je komisař pedagogickým pracovníkem, vyslala komisaře na pracovní cestu** podle § 42 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vyslání komisaře na pracovní cestu bude mít následující právní důsledky v oblasti **odměňování** a případné **odpovědnosti** zaměstnavatele za škodu:

- A. Komisaři bude **dále náležet jeho plat nebo mzda** (nikoliv náhrada platu nebo mzdy) ve **vysílající** škole.
- B. **Vysílající škola hradí cestovní výdaje** v souladu se zákoníkem práce.
- C. **Vysílající škola nese pracovněprávní odpovědnost** za škody vzniklé komisaři po dobu trvání pracovní cesty při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (viz § 273 odst. 1 a § 274 odst. 1 zákoníku práce). Nahradí-li tato škola zaměstnanci případnou škodu, má zároveň podle § 271 zákoníku práce právo na náhradu (regres) vůči „*tomu, kdo poškozenému za tuto škodu odpovídá podle občanského zákoníku, a to v rozsahu odpovídajícím míře této odpovědnosti vůči poškozenému, pokud nebylo předem dohodnuto jinak*“.
- D. Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele (vysílající školy) za škodu při pracovním úrazu upravuje na základě přechodného ustanovení dle § 365 zákoníku práce až do 31. prosince 2012 dřívější zákoník práce (zákon č. 65/1965 Sb.) v § 205d.
- E. Odpovědnost za škodu vzniklou komisaři při výkonu jeho činnosti může podle okolností dopadnout i na přijímající školu. **Každý zaměstnavatel** má v souladu s § 101 odst. 5 zákoníku práce povinnost **zajišťovat bezpečnost** a ochranu zdraví při práci ve vztahu **ke všem fyzickým osobám, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích**. Porušení této povinnosti by mělo vliv na posouzení zavinění přijímající školy v souvislosti se škodou, již utrpěl komisař.
- F. Zda pojištění přijímající školy kryje také škody způsobené jiným fyzickým osobám než jejím zaměstnancům, tedy i komisaři, záleží na pojistných podmínkách konkrétního pojištění, jež má tato škola sjednáno.

2. Hodnotitel písemných prací

V souladu s § 41 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů, vykonává hodnotitel svou funkci zpravidla

ve škole, jejímž je pedagogickým pracovníkem. Pro rok 2011 se z toho dovozuje pravidlo, že úkoly hodnotitele písemných prací ve společné části maturitní zkoušky jsou zpravidla plněny v pracovněprávním vztahu k jeho škole. To je také východiskem pro posouzení právního režimu případných odpovědnostních právních vztahů mezi školou a hodnotitelem.

Odměny podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb. hodnotiteli písemných prací poskytuje škola, v níž se maturitní zkouška koná, a to výhradně na základě nepojmenované smlouvy, tedy mimo pracovněprávní vztah.

3. Smlouva o poskytnutí odměny podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb.

V § 47 vyhlášky se CZVV a právnickým osobám vykonávajícím činnost školy ukládá **povinnost hradit odměny komisařům (hradí CZVV), předsedům maturitních komisí a hodnotitelům písemných prací (hradí škola)**. Aby bylo dosaženo účelu tohoto ustanovení, jímž je zajistit jednotnou úroveň speciálního odměňování osob za činnost v uvedených funkcích, stanovuje se, že se **odměna musí hradit na základě nepojmenované smlouvy podle § 51 občanského zákoníku**.

Smlouva podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb. tudíž **nemodifikuje** případné pracovněprávní vztahy odměňované osoby a jejím předmětem je toliko poskytnutí odměny. **Obsahem smlouvy musí být:**

- a) označení smluvních stran (CZVV, resp. právnická osoba vykonávající činnost školy, na jedné straně a komisař, resp. předseda nebo hodnotitel, na straně druhé),
- b) odkaz na § 47 odst. 4 vyhlášky č. 177/2009 Sb. a § 51 občanského zákoníku, podle nichž se smlouva uzavírá,
- c) označení funkce, které se smlouva týká, a příslušného odstavce § 47 stanovujícího výši odměny pro osobu vykonávající tuto funkci,
- d) sjednaná výše odměny, která se nesmí odchýlit od § 47 odst. 1 až 3 vyhlášky č. 177/2009 Sb.,
- e) způsob prokázání počtu započatých hodin činnosti předsedy nebo komisaře, popřípadě odkaz na počet vyhodnocených písemných prací hodnotitelem,
- f) splatnost odměny sjednaná v souladu s § 47 odst. 4 vyhlášky č. 177/2009 Sb. „v pravidelných termínech pro výplatu mzdy nebo platu pro zaměstnance v pracovním poměru“ a způsob poskytnutí odměny,
- g) závěrečná klauzule konstatující, že si obě strany smlouvu před jejím podpisem přečetly a s jejím obsahem souhlasí, a vymezující, že se smlouva podepisuje ve dvou stejnopisech, z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom. Připojí se datum podpisu a podpisy stran.

CZVV, resp. právnické osobě vykonávající činnost školy, se neumožňuje odchýlit se od § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb. a nahradit nepojmenovanou smlouvu například dohodou o provedení práce.

Pojednání o povaze odměn z hlediska daní z příjmů bude doplněno po konzultaci s Generálním finančním ředitelstvím.

4. Poskytování odměn podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb. školou

Pokud se jedná o způsob poskytnutí prostředků na **odměny předsedům komisí a hodnotitelům** pro rok 2011 ze státního rozpočtu právnickým osobám vykonávajícím činnost středních škol zřizovaných krajem, obcí nebo svazkem obcí, navýšilo MŠMT na základě vstupních údajů z CZVV o odpovídající souhrnnou částku prostředky poskytované krajským úřadům podle republikových norem. Navýšení dotace by se pak mělo promítnout i v rozpisech rozpočtů na činnost jednotlivých středních

škol. Škola použije finanční prostředky poskytnuté jí podle krajských normativů na odměny podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb. s odkazem na položku účelového určení prostředků na „činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání“ (viz § 160 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů). Vzhledem k významu odměňování předsedů komisí a hodnotitelů pro fungování vzdělávací soustavy a úspěšný průběh maturitních zkoušek je využití této položky věcně opodstatněné. Naopak použít položek vymezujících v § 160 odst. 1 písm. c) a d) výdaje z pracovněprávních vztahů nelze, neboť odměna není vyplácena v pracovněprávním vztahu.

Škola zřizovaná krajem, obcí nebo svazkem obcí, tak bude hradit odměny z prostředků na tzv. „ONIV“, tedy mimo ukazatel prostředků na platy a související odvody. Nic na tom nemění skutečnost, že byl této škole případně navýšen o částku odpovídající souhrnné výši odměn právě ukazatel prostředků na platy a související odvody pedagogických pracovníků, neboť tyto prostředky nejsou účelově určeny na odměny podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb., ale lze z nich hradit jakékoliv výdaje na platy a související odvody pedagogických pracovníků. Prostředky v tomto ukazateli tudíž nebudou blokovány. Škola je použije na platy a související odvody, zatímco odměny předsedům komisí a hodnotitelům vyplatí z prostředků na „ONIV“. Pokud by prostředky na „ONIV“ k výplatě odměn nepostačovaly, může škola požádat krajský úřad o úpravu svých závazných ukazatelů rozpočtu na rok 2011, tj. o přesun z prostředků na platy pedagogických pracovníků do „ONIV“.

V případě středních škol financovaných podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, byly rovněž navýšeny normativy na 1 žáka o částku odpovídající odměnám pro předsedu maturitní komise a hodnotitele písemné práce. Navýšení je promítnuto do části normativu připadající na mzdy a související odvody, ovšem vzhledem k absenci členění dotace pro soukromé střední školy na závazné ukazatele nákladů na mzdy a na ONIV jsou tyto prostředky bez dalšího přímo použitelné na odměny podle § 47 vyhlášky č. 177/2009 Sb.